

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 19.12.2025
Sayı : 1543

10/3516

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

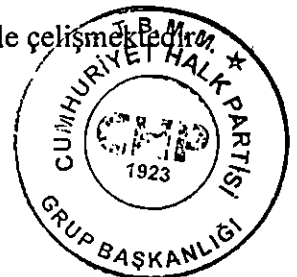
Son yıllarda “millet bahçesi” adı altında Türkiye’nin birçok il ve ilçesinde hayata geçirilen projeler, kamuoyuna yeşil alan ihtiyacını karşılamaya yönelik sosyal yatırımlar olarak sunulmuştur. Ancak uygulamada bu projelerin önemli bir bölümünün planlama, maliyet, kamulaştırma, ekolojik uygunluk ve kullanım açısından ciddi sorunlar barındırdığı; bazı millet bahçelerinin ise tamamlanamadan atıl hâle geldiği veya tamamlanmasına rağmen kamu yararına hizmet edemediği görülmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan “Millet Bahçeleri Rehberi”nde; uygun maliyet, yerel bitkilendirme, bakım giderlerinin düşüklüğü, kendi kendine yetebilen ekosistemler ve erişilebilirlik gibi temel ilkeler açıkça tanımlanmıştır. Buna rağmen basına yansıyan haberlerde, millet bahçeleri için yapılan harcamaların milyarlarca liraya ulaştığı, bazı projelerde maliyetlerin öngörülen tutarların çok üzerine çıktığı ve ekonomik kriz ile tasarruf tedbirlerinin uygulandığı bir dönemde bu harcamaların kamu vicdanını zedelediği yönünde ciddi tartışmalar ortaya çıkmıştır.

Haziran 2025’te ulusal basına yansıyan bilgilere göre, yalnızca 2025 yılının ilk beş ayında 19 kamu kurumu tarafından millet bahçeleri için yaklaşık 1 milyar 913 milyon TL harcama yapıldığı; bazı projelerde tek bir millet bahçesinin maliyetinin yüz milyonlarca lirayı aştığı ifade edilmiştir. Bu durum, millet bahçelerinin planlama ve uygulama süreçlerinde kamu kaynaklarının etkin, verimli ve ölçülü kullanılıp kullanılmadığı sorusunu gündeme getirmektedir.

Öte yandan millet bahçeleri için yapılan kamulaştırmalarda; mülkiyet hakkı ihlali iddiaları, acele kamulaştırma uygulamaları, gerçek bedelin altında ödemeler, uzun süren dava süreçleri ve vatandaş mağduriyetleri yaşandığı yönünde çok sayıda şikâyet bulunmaktadır. Kamulaştırma süreçlerinin şeffaflığı ve hukuka uygunluğu da bu projelerin en tartışmalı başlıklarından biridir.

Ekolojik açıdan bakıldığında ise birçok millet bahçesinde, bulunduğu yörenin doğal bitki örtüsüyle uyumsuz, yüksek bakım ve sulama gerektiren bitkilerin tercih edildiği; yerel ekosistemi güçlendirmek yerine yapay peyzaj anlayışının benimsendiği görülmektedir. Bu durum hem bakım maliyetlerini artırmakta hem de “doğal ve kendi kendine yeten alanlar” hedefiyle çalışılmaktadır.

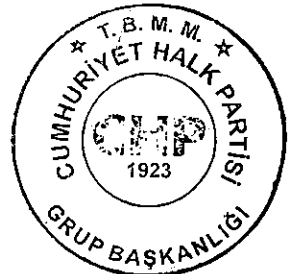
Ayrıca bazı millet bahçelerinin ilan edilen bitiş tarihlerinde tamamlanmadığı, projelerin yıllarca sürüncemede kaldığı, tamamlanan bazı alanların ise güvenlik, bakım ve kullanım sorunları nedeniyle fiilen atıl durumda olduğu bilinmektedir. Bu alanların nasıl değerlendirileceğine ve kamu yararına nasıl yeniden kazandırılacağına ilişkin somut bir politika bulunmamaktadır.

Bu çerçevede; millet bahçelerinin gerçekten bir çevre ve yaşam alanı mı, yoksa yüksek maliyetli ve plansız kamu yatırımları mı olduğunun; kamu zararının oluşup oluşmadığının, kamulaştırma süreçlerinde yaşanan hukuki ve sosyal sorunların; ekolojik ve ekonomik sürdürülebilirliğin ve tamamlanamayan veya atıl kalan projelerin geleceğinin bütüncül biçimde incelenmesi zorunlu hâle gelmiştir. Ayrıca mevcut millet bahçelerinin nasıl rehabilite edilebileceği, bakım maliyetlerinin nasıl düşürülebileceği, yerel yönetimlerin ve halkın karar süreçlerine nasıl dâhil edileceği ve gerçekten ihtiyaç olan yeşil alanların hangi ölçütlerle belirleneceği de bu araştırmanın temel amaçları arasında yer almalıdır.

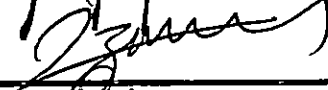
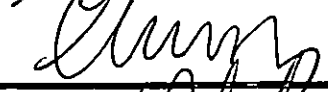
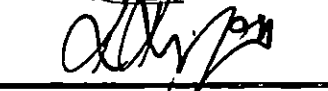
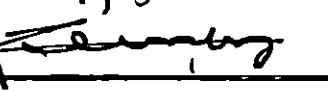
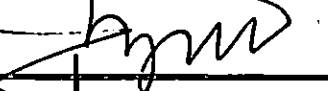
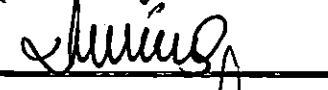
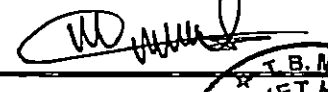
Tüm bu nedenlerle; millet bahçeleri projelerinin planlama, kamulaştırma, ihale, uygulama, maliyet, bitkilendirme, bakım ve kullanım süreçlerinin incelenmesi; oluşan veya oluşması muhtemel kamu zararlarının tespiti; tamamlanamayan ve atıl durumda olan millet bahçelerinin kamu yararına nasıl dönüştürülebileceğine ilişkin çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim. 16.12.2025

Op. Dr. Ali KARAOBA

Uşak Milletvekili

1543. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Adnan BEKER	ANKARA	
Orhan SİNER	Adana	
Özgür Erdem İNCE	Adana	
Ervin Karakoz	Aydın	
Mehir POZAT	Bizim	
Nurhan Yontar	Pekirçik	
İbrahim ARSLAN	Eskişehir	
Nurhan Yıldırım Koca	Hatay	
Rifat Kalkanlı	Rize	
Fikret Narsis Kemal	İstanbul	
Mahmut Tanel	Sakarya	
Reşat Karagöz	Amasya	
Mehmet MERİÇ	Gaziantep	
SEREF ARPAÇI	DENİZLİ	
CEVDET AKAY	KARABÜK	
Sibel SUCU	Trabzon	
E. Ayten AKUŞUM	Zonguldak	
Talat NİNGER	MERSİN	
Mehmet Tahtasız	GORUM	
Ayça Taştent	Sakarya	